

מִצְוָה לְהִקְרִיב בְּכָל יוֹם תְּמִידִים
וְאַחֲרָיו לְהַדְלִיק אֵשׁ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
אֵשׁ תְּמִיד תִּנְקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא
תִכָּבֵה. וְאַחֲרָיו תְּרוֹמַת הַדֶּשֶׁן,
וְאַחֲרָיו קֶרֶבֶן נֶדֶר אוֹ נֶדְבָה.
תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, כָּל אֵלוֹ
תְּמִידִים, הֵם מְדוּתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת לָהֶם
נַחַת. וְאִף עַל גַּב שְׁכַל הַסְּפִירוֹת
כְּלָן אַחַת, מְכַל מְקוֹם כָּל סְפִירָה
וְסְפִירָה מְמַנָּה עַל שְׁבָתוֹת וְזִמְנִים
וְיָמִים טוֹבִים, וְאוֹתָהּ מְדָה
שְׁשׁוּלְטַת בְּאוֹתוֹ זְמַן, כָּל
הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת בָּהּ, וְכִלְכָן
נִקְרְאוֹת עַל שֵׁם אוֹתָהּ מְדָה;
בְּחֶסֶד חֲסִדִים, בְּגִבּוּרָה גְּבוּרוֹת,
וְכַף בְּכָל מְדָה.

וְיֵשׁ הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה, כְּמוֹ שׁוֹר
שֵׁישׁ לוֹ עַל, וְחִמּוֹר שֵׁישׁ לוֹ מִשָּׂא.
בֵּין עַל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, כְּמוֹ תְּפִלִּין,
בֵּין עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמִזְלוֹת, כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּיָמִים
הַלְלוּ יֵשׁ לָהֶם הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה
וּמְנוּחָה. מִי שֶׁלֹּא מִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה
וּבְמִצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכִי שֶׁמִּתְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת
שָׁמַיִם, שֶׁהֵיא ה' אַחֲרוֹנָה,
שֶׁנִּקְרְאוֹת מְלָכוֹת שָׁמַיִם.

עַל מִצְוֹת הֵיא וְדָאִי, מִשׁוּם שְׁבָה
נִבְרָא עַל כָּל הַבְּרִיּוֹת שֶׁל שָׁמַיִם
וְאֶרֶץ, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב) אֱלֹהִים
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ
בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. וְכִשְׁיָבֵא
שְׁבַת יוֹם טוֹב, יוֹרְדַת בִּינָה,
שֶׁהֵיא י"ו, עַל ה', שֶׁהֵיא מְלָכוֹת
שָׁמַיִם נִשְׁמָה יְתֵרָה, וְהוּא (שְׁמוֹת
ab) חֲרוֹת עַל הַלְחַת. אֲנֹכִי בִּיצִיאַת
מִצְרַיִם, וּפּוֹרְשֵׁת כְּנַפְיָה עַל הַבַּת
וְעַל הַמַּחְנוֹת שְׁלֵה, וְיֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה. וְנֹאמַר בְּמִרְכָּבוֹתָיו שֶׁל סִמְאֵ"ל וְנִחַשׁ (דְּבָרִים כח) וְנִרְאוּ כָּל
עַמֵּי הָאֶרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְנִרְאוּ מִמֶּךָ. אוֹת תְּפִלִּין אוֹת שְׁבַת אוֹת יָמִים טוֹבִים אוֹת
בְּרִית - כָּלֶם שְׁקוּלִים.

וְיֵשׁ אוֹת שֶׁל שְׁד"י, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכִמְהָ עֶבְדִין תְּלוּיִים מִמֶּנּוּ, שֶׁמְמַנָּה עַל אֵלוֹ שְׁעוֹשִׂים
מִצְוֹת עַל מְנַת לְקַבַּל פָּרֶס. מִטְטְרוּ"ן וְהַמַּחְנוֹת שֶׁלוֹ מְמַנִּים עֲלֵיהֶם. בְּשִׁבְלֵם נֹאמַר, לְמַעַן יְנוּחַ

קֶרֶבֶן נֶדֶר אוֹ נֶדְבָה. תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, כָּל אֵלִין תְּמִידִין,
אֵינוֹן מְדוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּצָרִיכֵי לְמַהוּי לוֹן נִיחָא.
וְאִף עַל גַּב דְּכָל סְפִירָן כְּלָהוּ חַד, מְכַל מְקוֹם, כָּל סְפִירָה
וְסְפִירָה מְמַנָּה עַל שְׁבָתוֹת וְזִמְנִין וְיוֹמִין טְבִין, וְהֵיא
מְדָה דְשׁוּלְטָנוּתָא דְהֵהוּא זְמַנָּא, כָּל סְפִירָן אֲתְּפִלִּלוּ בָּהּ,
וְאַתְּקִרְיָאוּ כְּלָהוּ עַל שֵׁם הֵהיא מְדָה, בְּחֶסֶד חֲסִדִים,
בְּגִבּוּרָה גְּבוּרוֹת וְהֵכִי בְּכָל מְדָה.

וְאִית הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה, כְּגוֹן שׁוֹר, דְּאִית לֵיהָ עוֹל. וְחִמּוֹר,
דְּאִית לֵיהָ מִשָּׂאוֹי. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, כְּגוֹן
תְּפִלִּין. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, כְּפִי
עוֹבְדֵייהוּ, בְּאֵלִין יוֹמִין אִית לוֹן הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה וְנִיחָא.
מֵאֵן דְּלֹא אֲתַעֲסַק בְּאוּרִייתָא וּבְפִקוּדִין, אִית לֵיהָ עוֹל
מְלָכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וּמֵאֵן דְּאֲתַעֲסַק בְּאוּרִייתָא
וּבְפִקוּדִין, אִית לוֹן עוֹל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, דְּאִיהִי ה' בְּתִרְאָה,
מְלָכוֹת שָׁמַיִם אֲתַקְרִיאַת.

עוֹל מִצְוֹת אִיהִי וְדָאִי, כְּגוֹן דְּבָהּ אֲתַבְּרִיאוּ כָּל בְּרִיין
דְּשָׁמַיָא וְאֶרְעָא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ב) אֱלֹהִים
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. וְכַד יִיתִי
שְׁבַת יוֹם טוֹב, נַחַתָּת בִּינָה דְּאִיהוּ י"ו, עַל ה', דְּאִיהִי
מְלָכוֹת שָׁמַיִם נִשְׁמָה יְתֵרָה, וְאִיהוּ (שְׁמוֹת לב) חֲרוֹת עַל
הַלּוּחוֹת. אֲנֹכִי בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וּפְרִישֵׁת גְּדַפְהָא עַל
בְּרֵתָא, וְעַל מִשְׁרַיִן דִּילָהּ, וְאִית לוֹן נִיחָא. וְאַתְּמַר
בְּמִשְׁרַיִן דְּסִמְאֵ"ל וְנִחַשׁ, (דְּבָרִים כח) וְנִרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאֶרֶץ
כִּי שֵׁם יי' נִקְרָא עָלֶיךָ וְנִרְאוּ מִמֶּךָ, אוֹת תְּפִלִּין אוֹת שְׁבַת,
אוֹת דְּיוֹמִין טְבִין, אוֹת בְּרִית כְּלָהוּ שְׁקוּלִין.

וְאִית אוֹת דְּשְׁד"י, דְּאִיהוּ מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכִמְהָ עֶבְדִין
תְּלִיין מְגִיָה, דְּמְמַנָּה עַל אֵלִין דְּעֶבְדִין פִּקוּדֵי עַל
מְנַת לְקַבַּל פָּרֶס. מִטְטְרוּ"ן וּמִשְׁרַיִן דִּילֵיהָ מְמַנֵּן עָלֵיהוּ.

וְעַל הַמַּחְנוֹת שְׁלֵה, וְיֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה. וְנֹאמַר בְּמִרְכָּבוֹתָיו שֶׁל סִמְאֵ"ל וְנִחַשׁ (דְּבָרִים כח) וְנִרְאוּ כָּל
עַמֵּי הָאֶרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְנִרְאוּ מִמֶּךָ. אוֹת תְּפִלִּין אוֹת שְׁבַת אוֹת יָמִים טוֹבִים אוֹת
בְּרִית - כָּלֶם שְׁקוּלִים.

וְיֵשׁ אוֹת שֶׁל שְׁד"י, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכִמְהָ עֶבְדִים תְּלוּיִים מִמֶּנּוּ, שֶׁמְמַנָּה עַל אֵלוֹ שְׁעוֹשִׂים
מִצְוֹת עַל מְנַת לְקַבַּל פָּרֶס. מִטְטְרוּ"ן וְהַמַּחְנוֹת שֶׁלוֹ מְמַנִּים עֲלֵיהֶם. בְּשִׁבְלֵם נֹאמַר, לְמַעַן יְנוּחַ

שׁוֹרֵף וְחִמּוֹרֵף וְעֶבֶדְךָ וְאִמְתְּךָ.
אָבֵל אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים מִצְוֹת שְׁלֵא
עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס, הֵם בְּנֵי הַפֶּלֶף
וְהַגְבִּירָה, וְהֵם הַכֹּתְרִים וְהַתְּגִים
עַל הָרֹאשׁ הָעֶבְדִּים בִּימֹת הַחַל,
וּבִשְׂבִילָם נֹאמַר וּדְאִשְׁתַּמַּשׁ
בְּתַגָּא חֲלָף, וְהִזְהֵר הַקָּרֵב אֲלֵיהֶם
יּוֹמַת. שְׁנִקְרָאִים שְׁבִתוֹת אֶל
הָעֶבְדִּים.

וּמִשׁוּם כֶּן, אִם כְּכֹנִים אִם
כְּעֶבְדִּים. אִם כְּכֹנִים, שְׁנֹאמַר בְּהֵם
כְּנִים אֲתֵם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם. אִם
כְּעֶבְדִּים, כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
עֶבְדִּים, וְלֹא שְׂאֵר הָאֲמוֹת. אָבֵל
אוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׂאִין מִשְׁתַּדְּלִים
בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת וְאִין עֲלֵיהֶם עַל
תּוֹרָה וְעַל תְּפִלִּין וּשְׂאֵר מִצְוֹת,
הֵם עֶבְדִּים לְאֲמוֹת הָעוֹלָם
וּמִשְׁתַּעֲבָדִים בְּהֵם, כְּמוֹ עֶבְדִּים
הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם.

וְאִם שׁוֹמְרִים שְׁבִתוֹת וְיָמִים
טוֹבִים, נֹאמַר בְּהֵם וַיִּצְיָאֵנוּ ה'
אֱלֹהֵינוּ. וַיִּתְקַיֵּם בְּהֵם, לְמַעַן יִנּוּחַ
שׁוֹרֵף וְחִמּוֹרֵף, חִמּוֹר בַּתּוֹרָה
וּבְמִצְוֹת, וַיִּנְפֹּשׁ בֶּן אִמְתְּךָ
וּבְהַמְתָּךְ, עִם הָאֶרֶץ נִקְרָא בְּהֵמָה.
וְאַחַר שְׂיִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ תַּחַת
אֲדָם בַּתּוֹרָה, יִתְקַיֵּם בּוֹ אֲדָם
וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'. אִם הוּא כְּמוֹ
סוֹס שְׂרוּכֵב עָלָיו אֲדוֹנוֹ, וְסוֹבֵל
אוֹתוֹ, וְלֹא בּוֹעֵט בְּאֲדוֹנוֹ.

וּמַהוּ הַסֵּבֵל שְׁעַם הָאֶרֶץ לְתַלְמִיד
חֲכָם? מִשׁוּם שְׁתַּלְמִיד חֲכָם כְּמוֹ
יוֹם הַשְּׁבִת הוּא צָרִיף, שְׂאִין לוֹ
מִשְׁלוֹ. וְאִם עִם הָאֶרֶץ סוֹבֵל אוֹתוֹ
כְּמִמוֹנוֹ וְנוֹהֵג בּוֹ כְּפִי רְצוֹנוֹ
לְשִׁמּוֹשׁ אוֹתוֹ וְלַהֲתַנְּהֵג בְּמִצְוֹת
כְּפִי רְצוֹנוֹ, יִתְקַיֵּם בּוֹ - אֲדָם
וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'. יוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ
מִשׁוֹד וּמִגְזֵלָה, יוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ
מִמְלֶאךָ הַמְּוֹת שְׁלֵא יִשְׁלַט עָלָיו
וַיִּשְׁחַט אוֹתוֹ בְּסַכִּינוֹ הַפְּגוּמָה.

וְכָל מִי שְׁנִשְׁחַט בְּסַכִּין פְּגוּמָה, הוּא נְבֵלָה, שְׁנֹאמַר בּוֹ לְכָלֵךְ תִּשְׁלַחֵן אוֹתוֹ, שֶׁהוּא סְמָ"ל.
וְהַנְּפֹשׁ שֶׁל תַּלְמִיד חֲכָם נִקְרָאת שְׁבִת הַמְּלָכָה, נִפְשׁ יִתְרָה שֶׁל שְׁבִת, וְהַעֲנֵג שְׁלֵה נִשְׁמַת חַיִּים

בְּגִינְיָהוּ אֲתַמַּר, (שְׁמוֹת כג) לְמַעַן יִנּוּחַ שׁוֹרֵף וְחִמּוֹרֵף וְעֶבֶדְךָ
וְאִמְתְּךָ. אָבֵל אֵינּוֹן דְּעֶבְדִּין פְּקוּדִין שְׁלֵא עַל מִנַּת לְקַבֵּל
פָּרֶס, אֵינּוֹן בְּנוֹי דְּמְלָכָא וּמְטְרוֹנִיתָא. וְאֵינּוֹן כְּתָרִין וְתַגִּין
עַל רִישָׁא דְּעֶבְדִּין בְּיוֹמִין דְּחוּל. וּבְגִינְיָהוּ אֲתַמַּר
וּדְאִשְׁתַּמַּשׁ בְּתַגָּא חֲלָף, וְהִזְרַ הַקָּרֵב לְגִבְיָהוּ יּוֹמַת.
דְּשְׁבִתוֹת אֲתַקְרִיאוּ לְגִבְי עֶבְדִּין.

וּבְגִין דָּא, אִם כְּכֹנִים אִם כְּעֶבְדִּים. אִם כְּכֹנִים, דְּאֲתַמַּר
בְּהוֹן (דְּבָרִים יד) כְּנִים אֲתֵם לִי' אֱלֹהֵיכֶם. אִם
כְּעֶבְדִּים, (וַיִּקְרָא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֶבְדִּים וְלֹא שְׂאֵר
אוֹמִין. אָבֵל אֵינּוֹן חִיבָא דְלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא
וּמִצְוֹת, וְלִית עֲלֵיהוּ עוֹל תּוֹרָה וְעוֹל תְּפִלִּין, וּשְׂאֵר
פְּקוּדִין, אֵינּוֹן עֶבְדִּין לְאוֹמִין דְּעִלְמָא, וּמִשְׁתַּעֲבָדִין בְּהוּ.
כְּגוֹן (דְּבָרִים ו) עֶבְדִּים הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם.

וְאִי נְטָרֵי שְׁבִתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, אֲתַמַּר בְּהוּ וַיִּצְיָאֵנוּ יי'
אֱלֹהֵינוּ. וַיִּתְקַיֵּם בְּהוּ, (שְׁמוֹת כג) לְמַעַן יִנּוּחַ שׁוֹרֵף
וְחִמּוֹרֵף, חִמּוֹר בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת, וַיִּנְפֹּשׁ בֶּן אִמְתְּךָ
וּבְהַמְתָּךְ, עִם הָאֶרֶץ בְּהֵמָה אִקְרִי. וְלִכְתָּר דְּיִיעוֹל גְּרַמְיָה
תַּחַת אֲדָם בַּתּוֹרָה, יִתְקַיֵּם בִּיהַ (תְּהִלִּים לו) אֲדָם וּבְהֵמָה
תוֹשִׁיעַ יי'. אִם הוּא כְּסוֹס דְּרִכִּיב עֲלֵיהַ מְאָרִיָה, וְסוֹבֵל
לֵיהַ, וְלֹא מְבֹעֵט בְּמְאָרִיָה.

וּמַאי סְבִילוֹ דְּעַם הָאֶרֶץ לְתַלְמִיד חֲכָם. בְּגִין, דְּתַלְמִיד
חֲכָם פְּיוֹם שְׁבִת צָרִיף אִיהוּ, דְּלִית לֵיהַ מְדִילֵיהַ,
וְאִי עִם הָאֶרֶץ סוֹבֵל לֵיהַ בְּמִמוֹנֵיהַ, וְאִתְנַהֵיג בִּיהַ כְּפּוֹם
רְעוּתֵיהַ לְשִׁמּוֹשׁ לֵיהַ, וְלִאֲתַנְּהֵג בְּפְקוּדִין כְּפּוֹם רְעוּתֵיהַ,
יִתְקַיֵּם בִּיהַ אֲדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יי'. יוֹשִׁיעַ לֵיהַ מִשׁוֹד
וּגְזֵלָה, יוֹשִׁיעַ לֵיהַ מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת, דְּלֹא שְׁלִיט עֲלֵיהַ,
וַיִּשְׁחַט לֵיהַ בְּסַכִּין פְּגוּם דִּילֵיהַ. וְכָל מְאֵן דְּשְׁחִיט בְּסַכִּין
פְּגוּם, נְבֵלָה אִיהוּ, דְּאֲתַמַּר בִּיהַ לְכָלֵךְ תִּשְׁלַחֵן אוֹתוֹ,
דְּאִיהוּ סְמָ"ל.

וְנִפְשׁ דְּתַלְמִיד חֲכָם אֲתַקְרִיאת שְׁבִת מְלָכָתָא, נִפְשׁ יִתְרָה